

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/171/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812201596
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7812201596.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, proti žalovanému L. Š., P., Letná 340, o zaplatenie 925,11 € istiny s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 10C/47/2012-6 z 28.3.2012 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi 49,24 € s 8,76 % úrokom z omeškania od 30.12.2009 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania.

V odôvodnení uviedol o. i., že sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi a zistil, čo vyplýva z Úverovej zmluvy, ktorej súčasťou sú úverové podmienky, uzavretej 13.8.2007 žalobcom a 16.8.2007 žalovaným (ďalej len zmluva), z jej splátkového kalendára a zo splatenia celého úveru s výzvou k úhrade. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná a preto jej v tejto časti vyhovel. Dospel k záveru, že v prejednávanej veci „sa jedná“ o spotrebiteľský úver, na ktorý sa vzťahujú ust. O. z., ako aj zák.č.258/01 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Citujúc znenie § 52, § 53 ods.1,2,4,5, § 54 ods.1,2, § 657 O. z., čl.3 ods.1,2 smernice Rady č.93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str.29-34 - ďalej len smernica), bod 1. písm. e) jej prílohy, § 2, § 4 zák.č.258/01 Z. z. v platnom znení ku dňu uzavretia zmluvy, § 269 ods.1 a § 497 ods.1 Obch. zák. poukázal na to, že podľa čl. II zák.č.150/04 Z. z., ktorým sa novelizoval O. z., bola prebratá smernica, že túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ust. právneho poriadku, upravujúcim režim spotrebiteľských zmlúv, že toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.6.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, O.G.E.S. proti R.M.Q. a S.E.S.A. proti J.M.S.P., J.L.C.B., M.B. a E.V.F., v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti, že právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky na ochranu spotrebiteľa voči neprijateľným zmluvným podmienkam a, že smernicu je potrebné aplikovať tiež vtedy, keď bola zmluva spísaná vopred a povinný (ako spotrebiteľ) nemohol mať žiadny vplyv alebo dosah na obsah jednotlivých ust. zmluvy. Dospel k záveru, že zmluva je spotrebiteľskou zmluvou na základe uvedených ust. a neriadi sa režimom Obch. zák. Zistil, že v zmluve je uvedená výška úveru 995,82 € (30 000 Sk), z nej však nevyplýva, aká je dohodnutá ročná úroková sadzba z poskytnutého úveru, je tam uvedená ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len RPMN) vo výške 40,40 %, avšak nie je uvedené, z čoho pozostáva a boli dohodnuté mesačné splátky po 38,47 € (1 159 Sk) v počte 48 splátok s konečnou výškou úveru 1 848,56 € (55 632 Sk). Vzhľadom na § 4 ods.3 zák. o spotrebiteľských úveroch považoval za možné konštatovať, že žalovanému bol poskytnutý úver a rozdiel medzi požičanou sumou a sumou, ktorú mal vrátiť, je 850,83 €

(25 632 Sk), čo predstavuje navýšenie o cca 85 % a teda v zmluve chýba údaj o ročnej úrokovej sadzbe a ani určená RPMN nie je v súlade s navýšením úroku. Urobil záver, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je platná, avšak neobsahovala všetky náležitosti podľa § 4 cit. zák. a preto poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto nepriznal žalobcovi úrok z úveru z dlžnej sumy a v tejto časti bola žaloba zamietnutá podľa § 4 ods.5 zák.č.258/01 Z. z., nakoľko od spotrebiteľa nemožno požadovať úroky alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve, pričom zmluva neobsahovala ročnú úrokovú sadzbu a uvedená RPMN neobsahovala vysvetlenie, z čoho pozostáva a nebola v súlade s celkovým navýšením úveru. Priznal žalobcovi 49,24 €, čo predstavovalo rozdiel medzi poskytnutou sumou 995,82 € a zaplatenou sumou žalovaným vo výške 946,58 € a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Úroky z omeškania priznal v súlade s § 517 ods.2 O. z. a § 3 nar.vl.č.87/95 Z. z. vzhľadom na to, že žalobca žalovanému 29.12.2009 zosplatnil zvyšok dlžnej sumy a 1. dňom od zmeškania splátky 30.12.2009 sa žalovaný dostal do omeškania. Výrok o náhrade trov konania oprel o § 142 ods.2 O. s. p. (jeho znenie citoval) a so zreteľom na to, že žalobca bol skoro v celom rozsahu neúspešný oproti žalovanému, pričom ten si trovy konania neuplatnil, preto trovy konania nepriznal žiadnemu z účastníkov.

Proti výroku rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie v zmysle § 205 ods.2 písm. f) - z dôvodu, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol o. i., že po preštudovaní si odôvodnenia doručeného rozsudku má za to, že súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože zmluva č.3708100596 medzi ním a žalovaným bola uzavretá 13.8.2007, že v tomto čase podľa platného a účinného zák. o spotrebiteľských úveroch sa nevyžadovalo, aby spotrebiteľská zmluva obsahovala ročnú úrokovú sadzbu, takisto neuvedenie ročnej úrokovej sadzby v spotrebiteľskej zmluve nemalo za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, že z požiadavky právnej istoty jednoznačne vyplýva záver, že právny predpis, resp. jeho ust. pôsobia iba do budúcnosti a nie do minulosti, že v prípade ich spätného pôsobenia by sa vážne narušila požiadavka na ich bezrozpornosť, ďalej na všeobecnú prístupnosť (poznateľnosť), čím by nevyhnutne dochádzalo k situácii, že ten, kto postupuje podľa práva, by nemal žiadnu možnosť zoznámiť sa s obsahom budúcej právnej normy, ktorá by, napr. jeho konanie podľa platného práva v minulosti vyhlásila za právne neúčinné, že ust. o tom, že ak spotrebiteľská zmluva neobsahuje ročnú úrokovú sadzbu, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov zaviedla do zák. o spotrebiteľských úveroch až novela zák.č.568/07 Z. z., ktorá nadobudla účinnosť 1.1.2008, z uvedeného tak vyplýva že zmluva bola v súlade s platnou a účinnou legislatívou Slovenskej republiky. Na základe uvedených skutočností žiadal, po vykonanom dokazovaní, rozsudok zmeniť v súlade s petitom návrhu na vydanie platobného rozkazu, ktorý doručil súdu.

Rozsudok vo výroku, ktorým bol žalovaný zaviazaný uhradiť žalobcovi 49,24 € s 8,76 % úrokom z omeškania od 30.12.2009 do zaplataenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, nebol - posudzovaný podľa obsahu odvolania (§ 211 ods.2 a § 41 ods. 2 O. s. p.) - napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods.1,3 O. s. p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom preskúmaný.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a zistil, že, nie sú podmienky na potvrdenie rozsudku (§ 219), ani na jeho zmenu (§ 220), pokiaľ ním bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, lebo jednak v konaní došlo k vade uvedenej v § 221 ods.1 písm. f) O. s. p., keďže sa účastníkom konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, a jednak súd nesprávne vec právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav, preto rozsudok v uvedenom rozsahu, podľa § 221 ods.1 písm. f),h),ods.2 O. s. p., zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesný postup alebo aj rozhodnutie súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu O. s. p.

Podľa § 157 ods.2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z cit. ust. vyplýva, že súd prvého stupňa je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zák. predpísaným spôsobom -

podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivej, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 132-§ 135 O. s. p. hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhovel všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a p. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 153 ods.1 O. s. p.) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Posúdením veci po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa Čl.46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky (uverejnenej pod č.460/92 Zb., v znení neskorších ústavných zákonov; ďalej len Ústava), Čl.36 ods.1 Listiny základných práv a slobôd (úst.zák.č.23/91 Zb.; ďalej len Listina) a Čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č.209/92 Zb. a č.102/99 Z. z.; ďalej len Dohovor) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Pre účastníka konania, v ktorom bolo vydané nepreskúmateľné rozhodnutie to znamená odňatie jeho možnosti konať pred súdom, lebo mu neumožňuje - ak s rozhodnutím nie je spokojný - efektívne využitie jeho procesného práva na napadnutie rozhodnutia súdu odvolaním (§ 201 prvá veta O. s. p.), t. j. aby mohol odvolanie odôvodniť z hľadiska § 205 ods.1,2 O. s. p., lebo ak rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, resp. obsahuje iba nedostatočné dôvody, v takom prípade účastník konania objektívne nemá ani možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia (postupu súdu) a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný.

Preto ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, lebo neobsahuje žiadne alebo iba nedostatočné dôvody, prichádza do úvahy len zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Napadnutý rozsudok sčasti nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 157 ods.2 O. s. p. a zásadám súdnej praxe, preto je sčasti nepreskúmateľný a tak musel byť (aj z tohto dôvodu) zrušený a vec musela byť vrátená súdu na ďalšie konanie.

Súd v odôvodnení napadnutého rozsudku sa ani len slovom nezmienal o tom, z akého dôvodu zamietol žalobu, čo sa týka zmluvnej pokuty 18,46 €, a z akého dôvodu určená RPMN nie je v súlade s celkovým navýšením úveru.

Žalobcom uplatnený odvolací dôvod je daný.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci [§ 205 ods.2 písm. f) O. s. p.] je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania). Keď je rozhodnutie súdu prvého stupňa tak po skutkovej, ako aj právnej stránke nesprávne, pričom použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu, v takom prípade je odvolací súd nútený konštatovať, že súd prvého stupňa nepoužil správny právny predpis a ak súčasne nezistil riadne skutkový stav, musí také rozhodnutie iba zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

Súd vec nesprávne právne posúdil, keď žalobu, pokiaľ ide o úrok z úveru z dlžnej sumy zamietol, dospejúc k právnym záverom, uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku, a to so zreteľom na dôvody, resp. skutočnosti v odvolaní, ktoré odvolací súd považuje v celom rozsahu za opodstatnené.

V ďalšom konaní bude preto povinnosťou súdu vo veci, t. j. ohľadom nároku vo vzťahu ku ktorému bola žaloba zamietnutá, opätovne rozhodnúť a rozhodnutie riadne odôvodniť tak, aby bolo aj preskúmateľné.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods.3 O. s. p.).

Odvolací súd nemohol vo veci rozhodnúť z dôvodu, žeby porušil zásadu dvojinštančnosti občianskeho súdneho konania (§ 9 ods.1 a § 10 ods.1 O. s. p.), lebo ak by rozhodol, porušil by právo účastníkov konania na spravodlivý proces, keďže by im odoprel právo namietat' správnosť jeho právneho názoru.

Podľa Čl.46 (PRÁVO NA SÚDNU A INÚ PRÁVNU OCHRANU) ods.1 Ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa Čl.48 ods.2 Ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa Čl.6 (Právo na spravodlivé súdne konanie) bod 1. Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa Čl.46 ods.1 Ústavy, ako aj právo podľa Čl.6 ods.1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia, pričom obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, ale obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy.

O. s. p., podľa svojho § 1, upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu jeho povinnosť o veci konať, pričom právo na súdnu ochranu, okrem Čl.46 ods.1 Ústavy, Čl. 36 ods.1 Listiny a Čl.6 ods.1 Dohovoru zabezpečujú a vykonávajú aj jednotlivé ust. O. s. p. a obsahom práva na súdnu ochranu v rámci spravodlivého procesu je i právo účastníka, aby sa jeho vec, ak to zákon pripúšťa, vždy prejednala v dvojinštančnom konaní.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.